

Előfizetési árak:

Egész évre	5 ft — kr
Fél évre	2 „ 50 „
Negyed évre	1 „ 25 „
Néptanítóknak egész évre 3 „ —	

Hirdetési díjak

a legutányosabban számítottanak.
Bélyeg minden beiktatásért 30 kr.

BAJA

vegyes tartalma hetilap.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

Szerkesztői Iroda.
hova a lap szellemi részét illető küldemények intézendők:
ÁLLAMI TANÍTÓKÉPZÉSDÉKEN.
Levelek csak bérmentesen fogadhatnák el. Keziratok nem adhatók vissza.

Kiadóhivatal:

Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatalba — Nánay Lajos könyvnyomdájába — küldendők be (Bódog-tér 13. sz. hauer-féle ház.)

Egyen száma ára 5 kr.

A vörös borok hamisításáról.

A „Természettudományi Közöny“-ből.

A hamisítás korszakában élünk. A chignon, arcfesték és hamis fogtól kezdve, egészen a szegény embert üdítő italig mind csak látszata annak, a milyennek kellene lennie. Ráspolyozott szivarládát, cassia-olajjal szagosítva, adnak ceyloni fahéj, piros ólomoxidot pedig paprika helyett. Az isten adománya, az egri bikavér ma már nem egyéb mint fukszinjal festett borsav-, gliczerin- és spirítusz-trilógia! Nem csoda, hogy az ily módon megtámadott társadalom felbőszül és irtó háborút akar indítani a hamisítók serege ellen, kik piszkos nyereszkeidésből nemcsak elég lelkiismeretlenek, hogy embertársaik élete ellen valóságos merényletet követnek el, hanem még elég arczatlanok, hogy a magyar terméknek jó hírnevét a külföld előtt végképen elrontsák. Valóságos hazaárulás az ilyen cselekedet!

Tévesen állítják, hogy a hamisítás elleni mozgalom csak a legujabban történtek következménye. Ugy látszik, hogy csakis maga Noé ivott hamisítatlan szőlőnedvet; mert már Athénében kényszerítve voltak a piaci áruczikkék hamisítói ellen külön törvényvel védeni a közönséget és az öregebb Plinius panaszkodik, hogy „Rómában a bort már a kádban hamisítják! Azóta sokat haladt a tudomány, de vele együtt annak parazitái, a hamisítók is.

1868. márczius 4-én tartottam a Természettudományi Társulat szakülésén egy előadást a kátrányfestékekről, mely alkalommal különösen a fukszint (sósavas rosanilint) azért emeltem ki, mert e festőanyag a többi színek (kék, ibolya, zöld és sárga) előállítására is használtatik. Akkor még

nem sejtettem, hogy e festék egy évtized leforgása után a legnépszerűbb szerves vegyületté válik az egész hazában és hogy nekem jut feladatul annak jelenlétét még a leg-szerűnyebb magyar bortermelő pincejében is kikutatni.

Ezen szerencsétlen vegyület a bor festésére való alkalmazását leginkább rendkívüli festőképeségének köszöni; mert míg a rendszeren a bor festésére használt növényfestékekből (mályva, fagyalfa, gyaogbodza, alkalmós stb.) — annyit kell a festendő borhoz keverni, hogy ez által annak íze vagy szaga lényegesen változik, vagy a bor tartóssági szenved általa, addig a fukszintből bámulatos kis mennyiség elegendő, hogy már a fehér bort vörösre fesse: 10–12 miligramm 1 literre a legtöbb esetben már elég. Mínthogy azonban a tiszta fukszin csak nehezen oldódik a borban és idővel ki is szokott válni, a borhamisítók nem a tiszta vegyületet, hanem az előállításánál nyert melléktermékeket használják, melyek nemcsak jobban oldhatók vízben, hanem színek is jobban hasonlít a természetes vörös bor színéhez.

A kátrányfesték-gyárosok valóságos sportot űznek új meg új borfestékek előállításával; a legujabb időben a sav fukszint és az úgynevezett bordeaux-t ajánlják. Az előbbi nem egyéb mint vízben könnyen oldható sulpho-vegyülete a közönséges fukszinak, míg a másik a naphtylamin származéka. Azonkívül még vízben oldható anilimbolyát is használnak a bor festésére, mi mellett az ibolyaszínek valamelyes elfödésére az égetett cukor sárga színe is szolgál. Volt már alkalmam két magyar borban ezen ibolya kátrányfesték jelenlétét kimutatni.

A bornak fukszin-tartalma nagy pontossággal a következő eljárások szerint mutatható ki:

TÁRGYA.

A pecsétgyűrű.

(Élbeszélés.)

Írta: Harméneczay Kálmán.

(Folytatás.)

Gizella a magány leánya, miért nem egyszer lehetett hallani az ifjak társaságában egy-egy érte rajongótól, hogy boldogtalanabb mint Pásztorfy Gizella a nagy mindenség hölgyei között egy sem találtatik. Hervadni kell néki a magányban nem élvezve az élet s az ifjuság örömeit, nem a szerelmet, melynek közepette oly kimondhatlan boldog az ifju, hanem a szűk szoba fülledt levegőjét, melyben még a legdiszesebb virág is rövid idő alatt hervadásnak indul a nélkül, hogy élvezte volna a tavasz éltető s balszamos levegőjét, a nyári lenge zephyreket s látta volna a rovarok tova surranását a balszamos légben.

Azonban valamin az idő egy a körülmények is változnak. Pásztorfy né láka egy ifju által lett látogatottá, kibeni mi Szerdahelyi Lajosra ismerünk. Megváltozott felette is az idő, mert alig félév leteltével a gyászos esemény óta visszanyerte előbbi kedélyét. Ugy látszik már-már felejteni kezdő, hogy szívében azon úrt, melyet a szerelem betöltöni hivatva van, csak akkor engedheti át rendelkezésének, ha a származása felett lebegő ködhomály eloszlott.

Különbben ki nem vonná vissza bármimemű fogadását, ha Pásztorfy Gizella ajkáról elhangzó bizalmas szót hallhat vagy egy-egy mosolyt ellephet, ki nem mondaná azt, hogy éltét szívesen feláldozza, ha tőle azt hallhatja, hogy szerelmét bírja.

Szerdahelyi Lajos épen Pásztorfy né lakának irányában vett egy művészi kezektől díszített lakot, melynek ablakiból nem kevésszer tekintett át a szomszéd ház fejledező bimbájára. Számos éjjele volt, melyen eszménye egyedül a szomszéd lakban díszlő virág volt; feledve ilyenkor mindent. Feledve azt, hogy gyászruha fed, feledve a multat, egyedül a jelen élvezetében merülve el, hány-szor vélte hallani az eszménykép nyájas hangját, hány-szor látni egy mosolyt ajkáról, — s mindez oly kedves benyomásként hatott rá, nem egyszer a pirkadó hajnal s az első nap sugar feltünésekor még csak szemét sem hunyta be. Kimondhatlan boldog volt ő azon öntudatlan, hogy modora, mely által Szigligeten annyi keblet hódított — megteszi itt is a hatást s elmondhatja majd: Ő szeret engem.

Találkozása Gizellával ép oly véletlen mint meglepő volt. Egy házi vigalom alkalmával, hol Pásztorfyék is jelen voltak — egy tánc alkalmával épen mellette lejtett el, midőn hallotta a gyengéd szavakat Gizellától tánczosához, hogy mutassa be néki Szerdahelyit, nagyon leköteleznék az által.

A tánc végével az illető engedve a kérelemnek, bemutatta néki Szerdahelyi Lajost, miközben látni lehetett Gizella arczáról, hogy nem mindennapi érzelmek környezik őt Szerdahelyi társaságában; vig volt minő soha sem, játszi mosoly gyakran lebbent el ajkáról, s látni is lehetett, hogy nem marad hatás nélkül Szerdahelyinél.

Ez időtől kezdődött Szerdahelyi Lajos életének fénykora; ekkor tudta meg mi a szerelem, s tudta mit tesz szeretni és viszont szeretetni.

A természet szépségei mind, árnyként vonultak el szemei előtt s ezek közepette fényes csillagként vélte látni tündöklőve

I. Egy próbacsövet két harmad magasságig megtöltünk a kérdéses borral, és 1--2 késhegyni égetett magnéziával túltelítve, vele erősen összerázzuk. Ezután körülbelül 1 centiméter magas amylalkohol-aether keverékből réteget öntünk rá (a keverési viszony 1 térfogat amylalkohol ugyanannyi aetherrel), mely összerázás után a folyadék felszínén újból összegyűl, és a fukszin legcsekélyebb mennyiségét általában árulja el, hogy többé vagy kevésbé vörös színben tünik elő.

II. Ha a bort térfogatára fél mennyiségű ólomecczettel keverjük, a csapadékat szűrőre hozzuk és az átfolyt tiszta folyadékot megtekintjük, a fukszin jelenlétében szintén vörös színt mutat. Ha a szűréményt próbacsőben a fent említett amylalkohol-aether keverékével összerázzuk, a folyadék színtelenné válik, míg a fenésző réteg élénk piros színben tünik elő.

III. Ha a fentebbi módszerek csak igen gyenge, és nem eléggé biztos reakciót adnának, a legpontosabb kimutatás végett körülbelül 150 köbcentiméter bort $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{5}$ térfogatig befőzünk. A maradékot még melegen ammoniákkal alkalikus reakcióig keverjük, és e keveréket magas üveg dugaszszal ellátott hengeredényben aetherrel kirázzuk. Az aethert leöntjük, gondosan megsűrjük és porcellán-edényben vízzel jól kimosott gyapjuszálal mártva bele, enyhe melegnél elpárologtatjuk. Fukszin jelenlétében a színtelen aetheres oldatban a gyapjuszálal vörös színűvé válik. Ez a reakció igen érzékeny, és még akkor is biztosággal alkalmazható, ha a bor literjében a természetes festőanyag mellett csak 1 milligramm fukszin foglaltatik. — A vörösre festett gyapjuszálal fele erős sósavval, más fele erős ammoniákkal kezelve, vörös színt elveszti.*

Néhány szóval akarom még említeni a fukszinnak és a hozzá legközelebb álló greudinnek hatását az emberi szervezetre. Francia physiológok kutatásai szerint nem szenved kétséget, hogy hosszabb használat után, még a tiszta, tehát nem arzéntartalmú kátrányfestékek is általános megsoványkodás tünetei mellett leginkább a vesére gyakorolnak befolyást, úgy hogy a vizeletben az albumin (fehérje) jelenléte kimutatható. Huseman észlelése szerint az arzéntartalmú fukszinnal festett cukorfélék élvezete után 3 gyermek meghalt, ámbar a megevert cukorfélékben csak oly csekély

* Pontos meghatározás eseteiben mind a három eljárás egymás után alkalmazandó. Az első próbánál arra kell ügyelni, hogy elegendő mágnézia legyen jelen, mert különben a vörös borfesték maga is képes az amylalkoholt gyenge vörösre festeni.

Pásztorfy Gizellát, ki viszont hasonló érzelmek közepette töltötte idejét, most már nem épen magányban, mert engedelmet nyervén a látogatásokra Szerdahelyi naponként szerelm telve ellátogatott hozzá. Nincs a természet szépségei között valami élviteljesebb s nincsen elbájolóbb tünemény, mint az imádott s viszontszerető ajkáról elhangzó egy-egy bizalmas szó; nincsen semmi tárgy, és eszme mi annyira magára vonná a figyelmet, — félre téve más mindent, — mint a szerelmi perczek, midőn az imádott körében szerelmet turbékolva annak, s ott azon kebelben is hason érzelmre — a szerelemre találunk, elfeledtetni az a gyász, el a madárdalt, a tavaszi nap éltető sugárát, el a csermely locogó habjainak kedves moráját s a zephyrek lenge suhogását de még az életet is, egyedül a mi érdekel és élviteljes, az imádott és annak lágybizalmas hangja, melyeknek mindgyeiki örök emlékként vésődik az imádó agyába, s elég azokra gondolni, hogy magát egy természet feletti lénynek — a mindenség legboldogabbjának képzelje.

. Pásztorfyné is boldognak érezte magát azért, hogy leánya egy oly egyéniséggel lépett ismeretségbe, kinek minden szava, tette és mozdula a egy nemes szívet rejtő keblét foglal magában; kinek minden szaván a meggondoltság s józan ész látható, azért leányát engedő most már a nagy nyilvános vizalmakban részt venni. Engedé vele éreztetni azt, hogy mind élvadás a tavasz éltető lege, minő kedves egy ifju szívnek a vigalom akkor, midőn felette oly egyén örködik s imádja őt, kit méltán irigyelhet tölle bárki is, s nem hervad el a magányban anélkül, hogy ne tudná s érezze mi a szerelem s ne szeressen egy oly ifjut, kinek oldala mellett élete kedves leendő.

mennyiségű arzén foglaltatott, hogy gyermek is 4—5-ször annyit elbirt volna arzénossal alakjában. Úgy látszik, hogy az arzén szerves vegyületekkel kapcsolatban még pusztítóbban hat, mint az említett vegyület alakjában. A kereskedésben „aurantia“ név alatt ismeretes sárga kátrányfestékről pedig Dr. Gnehm kimutatta, hogy az a bórral érintkezvén, olyan alkáli izadékok (exanthem) idéz elő, minő akkor keletkezik, ha krotonolajjal kenjük be a felbört. E tünetek néhány selyemfestő gyárban oly nagy mértékben mutatkoztak a munkásoknál, hogy ezt a szép aransárga festőanyagot mással kellett pótolni; pedig ma országsgazte használják ugyanazt az anyagot a cukorfélék sárgára való festésére, safrány helyett!!

A modern állam egyik főfeladata a nyilvános egészségápolás. Az egészség fenntartása magától értetődő és így a legjogosultabb életcél. Igaz, hogy mind ez tulajdonképen minden egyes ember saját privát dolga, de az egyes ember a legtöbb esetben oly legyőzhetlen nehézségekkel áll szemben, hogy okvetetlen az állam támogatásra van utalva. Angolországban már évek óta gondoskodott a törvényhozás polgárai egészségének megőrzéséről; a mellett még külön egyesület is alakult „The Society of Public Analyst“, mely időszakonként üléseket tart, s ezek alkalmával az egyesület tagjai közlik tapasztalataikat, melyeket a tápszerek vagy egyéb használati cikkek megvizsgálások szereztek.

Az eredmények az „Analyst“ című folyóiratban közzé is tetetnek. Franciaországban is hasonló irányban működnek, és Németországban német vasszorgalommal kidolgozott beható javaslatok alapján törvényjavaslatot fogadtott el a Szövetségi tanács, mely az ilyen törvényeknek valóban mintájául szolgálhat.

Felállítottak egy „Reichsgesundheitsamt“ című hivatalt, melynek kötelessége nemcsak a hamisításra vonatkozó eljárásokat megvizsgálni, szóval anyagot szolgáltatni, hanem országsgazte fiokállomásokat berendezni és az egész közegészségügyi szolgálatot együtetűen szervezni.

Nem lesz érdektelen megemlíteni végre a kiderített hamisítások viszonyát a megejtett vizsgálatokhoz.

Németországban 1872-ben a megejtett elemzések 65 százaléka hamisítást derített ki. 1875—1876-ig 26%, 1877-ben 18%, 1878-ban 16% volt a hamisítás.

E számokhoz magyarázatot nem szükséges. — Ma már a mi törvényhozásunk sem odázhatja el az oly annyira

Tudvalevő dolog azonban, hogy ha egy ifju egy oly nőnek szerelmét bírja — kinél a szerelem elnyeréseért oly sok próbát tetek, minden igyekezetök oda irányul az e dolgokat csak szemlélőnek, hogy azt megdöntve ők foglalják el állását; — miért a harcz elkerülhetlen.

Igy volt ez itt is; minden alkalmat felhasználták, hogy Szerdahelyit elmozdítsák Gizella oldalától, s hogy ez vonja meg tőle szerelmét, — azonban a kísérletek eredménytelenek maradtak. — Gizella szerette Szerdahelyit, s ez viszont őt imádta. — — —

Egy tavaszi napon, midőn a nap éltető sugárít bocsátá az ébredő természetre, mintegy kicsalva a mezők és retek virágait s a kietlen lapályt pázsittá változtatva; a pacsirta kedves danája kíséretében, a várostól alig negyedóra távolban fekvő fenyesben sétálgatott Szerdahelyi és Gizella, — társalogtak s csevegtek a szerelemről, s csevegéseket csak olykor-olykor elhangzó fálemile hang zavarta meg, mit azok hallva néhány perczig merengve tekintettek a zenét után.

Kimondhatlan boldogok voltak ők, mert csak most először társalgott Gizella anyja távollétében férfival, s viszont Szerdahelyi azért, mert most vélte legalkalmasabbnak az időt arra, hogy szívének titkos érzelmét tudtára adja, s lába elé tegye szerelmét.

Nem zavarta őket eme boldog enyelgésekben senki és semmisen, nyugodtan s minden titok elárulástól mentesítve mondhatták egymásnak érzelmeket a nélkül, hogy egy élő lény is szemtanuja lenne a jelenetnek.

Egy sudár fényű tövében megállapodva Szerdahelyi szokott udvarias hangon kezdé beszédét az imádottához. Folyt. köv.

fontos kérdést, melyet aránylag igen könnyű lesz megoldani minthogy az utolsó években rendkívül becses tudományos anyag jutott birtokunkban.

H I R E K.

— Folyó hó 2-án tartotta meg a helybeli „Kölcsönös segélyző-egylet“ évi közgyűlését, melyen az alapszabályok értelmében 3 évi működés után lemondott volt igazgató dr. Bartsch Samu helyébe nagy szavazattöbbséggel Köllér Ágoston választott meg. Kívánjuk, hogy az egylet szép virágzásnak induljék működését új igazgatója vezetése alatt zavartalanul folytassa.

— Tűzvész. Mult vasárnap „hajnal előtt“ Kis-Csávyolyban egy ház nádfedele a lángok áldozata lett. A tűz oka ismeretlen.

— Áthelyeztetés. Bá nd l János volt helybeli főgymnasiunmi igazgató czimének és javadalmaztásának megtartása mellett áthelyeztetett a kaposvári főgymnasiunhoz a természetrajzi tan-székre.

— Meghívás a bajai polgári czéllövész-társulat által 1880. február 4-én a „Bárány“ szálloda nagytermében tartandó táncz-
vitalomra. Belépti díjak előfizetés útján 1 frt, a pénztárnál 1 frt 20 kr. Belépti jegyek előre válthatók Pollerman Bertalan ur győgyszertárában Klenántz és Babócs urak kereskedésében és este a pénztárnál. Karzati jegyek egyedül Klenántz és Babócs uraknál 1 frt 20 kr-ával válthatók. Kezdeté 8 óraker. A bajai polgári cél-lövész-társulat.

— Megjelent és beküldetett: „A föld és népei“ kitűnő föld-rajzi művének 15—17 füzete; kiadja Mehner Vilmos Budapesten. Egy füzet ára 30 kr.

— Agg szlíz. Debreczenben pár nap előtt Sági Sára 89 éves hajadon-leány hunyt el K. Tóth Antal házánál, a ki még fiatal lány korában került a házhoz és 65 évig egyfolytában szolgált szüleinél és ó nála. Figyelemre méltó, hogy 85 éves koráig egészséges volt s a bibliát folyvást szemüveg nélkül olvasta.

— Ritka február hó. A mostani február hóban öt vasárnap lesz, mely eset e században csak 1825-ben, 1852-ben és 1880-ban fordul elő. Azonkívül ritka eset az is, hogy a harmadik bőjti vasárnap február utolsó napjára esik, a mi 1728 óta nem történt s csak 1948-ban fordul majd ismét elő.

— Pestis Péterváron. Az orosz fővárosból gonosz hír érkezett ismét. E hó 18-án Péterváron egy fiatal orosz paraszt hunyt el, állítólag szibériai pestisben. Az ezen hír folytán keletkezett aggodalmakat ciosztatandó, jelentik Pétervárról hogy a szibériai pestis Oroszországban gyakori eset, de ez nem bir a ragályos pestit jellegével, s nem is adhat okot komolyabb aggodalmakra; a szóban forgó eset nem volt más, mint veszedelmes borkiütés, mely azonban nem jelentkezett több esetben.

— Hogy lesz az ember udvari festő. A német uralkodónak jelenlegi festője Glinski. Egyik porosz város megbízásából a polgárság által benyújtott hódoló fölrirat díszítésével volt megbízva, s ő a papírlap egyik szögletébe tréfából élethűen festett oda egy legyet. Midőn a fölriratot az uralkodónak átnyújták, a király egy kézmozdulattal el akarta kergetni a legyet, s csak figyelmes megtekintés után jött a csalódásra, melyet a művész pajzán esete okozott. A tréfa annyira megtetszett a királynak, hogy kinevezte Glinskit udvari festőjének. Egy légytől több háládatosságot kívánni telhetetlenség volna.

— A hírheft magyarfaló lipcei „Gartenlaube“, mely vagy két év előtt, minden magyarember lelkében mély megbotránkadás szült czikkjei miatt kitiltatott az országból: ujabban engedélyt kapott ismét megjelenhetni a magyar állam területén, mely „erfreuliches Ereignisz“-t nagy hűhóval tudatja Ernst Keil ur utóda, a „Transleithanische Buchhandel“-el. — Reméljük hogy közönségünk, s kiváltképen a hazafias érzelmű magyar könyvkereskedők, nem vesznek tudomást ezen legujabb „Ereignisz“-ről, melyre különben is semmi szükségünk, — mert van már hála Istennek elég magyar képes lapunk; így különösen a „Gartenlaube“ mintájára alkotott Mehner-féle „Képes Családi Lapok“, mely rövid másfél év alatt oly nagy közönséget hódított magának, hogy ma már egyike a legelterjedtebb lapoknak az országban. De ezen rendkívüli siker, mit ily példátlan rövid idő alatt elért, méltán kiérdemelt jutalom volt, mert gazdag tartalma s csinos kiállítása mellett előfizetési ára is oly csekély, hogy még a tekintetben is versenyezhet a külföldi

vallalatokkal. — Mindenesetre megérdemli hogy egy magyar család köréből se hiányozzék.

— A kezdő méhészeknek ajánlatos, hogy mindenekelőtt asztalos szerszámmal és száraz deszkával léssák el magukat, és némi ügyességet szerezzenek a gyölu és fűrészszel való bánásmódban, hogy apró igazítások és munkák eszközésére maguk is képesek legyenek. Így a kereteket a méhész a hosszu téli esteken maga is elkészítheti. A méhtenyésztés kezdeté előtt tapasztalt méhészzel tanácskozzék, hogy az illető vidéken van-e elegendő táplálék a méhek számára, s ha méhei lételét biztosítani akarja, vessen nekik legelőt. Nyáron különben a gyomokon kívül a rep-czefélék és gomborka, őszszel a pohánka adnak táplálékot a méheknek. A vörös löher kelyhei túlmélyek a méheknek, a luczernát sem keresik fel, de a svéd óriás löher, a baltaczim, a fehér löher kitűnő méhlegelőik.

— Uj zenemű. Tábornszky és Parsch zenemű kereskedésében Budapesten megjelent: Székely Katalin. Eredeti operett. Énekhangra zongorakisérettel vagy zongorára külön szerzék Erkel Elek. Szövegét írta Lukácsy Sándor. Tíz dal: 1. Szép az élet. 2. Édes kedves kis hazám. 3. Szívemben két indulat. 4. Az én szívem. 5. Tizenhat éves kis lány. 6. Árva kis lány, szegény árva. 7. Egy csalódás uem halál. 8. Kupát ragadj. 9. Kís pacsirta édes társam. 10. Nem messze van. Ára 1 frt 50 kr. Ezen operett a budapesti népszínházban nagy tetszés mellett adatik elő.

A közönség köréből *).

Fölszólítás.

Nagy Mihályné, szinigazgatóné, ugy Jakabffy Gábor színészt ezennel felszólítom, miszerint nálam lévő t a r t o z á s a i k a t kiegyenliteni el ne mulasztják, — ellenesetben kegytelen leszek a fentnevezettek ellen másképp fellépni.

Baja, 1880. febr. 3.

NÁNAY LAJOS,
könyvnyomdász.

E rovatban a közérdekekkel összefüggő közlemények, beküldő felelősége mellett, díjtalanul közöltetnek. A szerk.

S z i n h á z.

(H y.) Szombaton Jakabffy Gábor jutalmára „200 év múlva milyen lesz a világ vagy: a női emancipáció kora új Párisban“ adatott zsufoulásig telt ház előtt. E darab csak a szinlapok szerint a Nemzeti színház repertoirjára, de valóban nem az, mert szorgos után nézés mellett sem voltunk képesek feltalálni azt a fenti színház játékrendjén, de nem is hihető még az sem, hogy ez vidéki szinpadon elő kerüljön, mert az egész nem egyéb üres, semmit mondó jeleneteknél, s tekintve még hozzá a rossz előadást — minő itt volt — úgy a közönség bosszusan távozott a szin-házból. A szereplők közül kivételt képeznek Szirmay (Achilles) és Hegyi (Péter) kik mindenképen igyekeztek szerepeiket érvényre juttatni, mi sikerült is némileg nekik, mig Jakabffy (Amaranthe) három-négy szóból álló szerepet játszott siker nélkül. Nagyon csodáljuk eme választását annál is inkább, mert vannak néki igen jó szerepei, melyben köztetszést nyert volna és kivívta volna legalább azt, hogy a közönség nem távozott volna bosszusan a szinteremből.

Üzleti tudositás.

Baján, 1880. január 31-én.

Buza 13.— zab 6.40 bab 9.80 árpa 7.40 rozs 9.10 köles 7.10 kukorica 6.50

Az árak 100 kilogr. után.

Felelős szerkesztő:

Dr. BARTSCH SAMU.

Majdnem

!AJÁNDÉKKÉPEN!

Az „Egyesült britania-ezüst-gyár“ („Vereinigten Britaniasilber-fabrik“
csődtömegtől átvett örösi készlet bekövetkezett földrebeli fizetési köte-
lezettségek teljesítése és az üzlet végleges feloszlása miatt

a becsáron alul 75 százalékkal olcsóbban adatik,
tehát majdnem ajándékképpen.

Csak 7 fnt 25 kréft (mely alig képezi a munkadíj felét) kapható az
alább megnevezett legfinomabb és legjobb britania-ezüst-service, mely azelőtt
29 fntba került.

25 ÉVI JÓTALLÁS!

6 db britania-ezüst asztalkész angol aczélpengével	
6 db valódi angol britania-ezüst villa.	
6 db nehéz	evőkanál.
6 db finom	kávéskanál.
1 db nehéz	tejszerű
1 db	levesmerő.
2 db gyönyörű	karos gyertyatartó.
6 db finom	tojástartó.
6 db igen finom	asztali tálcza.
1 db szép	bors- vagy cukor-tartó.
1 db finom	thea-szűrő.
42 darab.	

Megrendelések a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett, míg
készlet tart

az „Egyesült britania-ezüst-gyár“
(Bécs, Untere Donaustrasse 43.)

által a legpontosabban eszközöltetnek.

Meg nem felelő árúk 8 nap alatt visszavételnek.

Legbiztosabb gyógyhatás.

AZ 51 IZBEN KITÜNTETETT

HOFF J.-féle

malátakészítményeknek

bizonyítja a legújabb

köszönetmondó level Budapestről

Hoff János

a legtöbb uralkodók udvari szállítója, cs. k. taná-
csos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa
és magas német rendek lovagja stb.

cs. kir. udvari malátakészítmények-gyára Bécs,
Graben Bräunerstrasse 8.

Tekintetes ur!

Kötelességemnek tartom önnek nyilvános köszönetemet
nyilvánítani.

20 év óta erős mellhájban szenvedtem, mely erős nyakfo-
lyás és mellszorulással volt egybekötve, hasonlóan éjjeli álom és
étvágy teljesen hiányzott. — Minden alkalmazott orvosi szer dac-
czára a baj folyton növekedett, oly annyira, hogy naponta erőm
elgyengült és 70 éves koromnál aggodalommal néztem a vége felé.

A hirdapok által malátakészítményeire figyelmeztettem,
még, ezen szerben kerestem meneked, és már 10 üveg maláta-
kivonati-sör használata után sokkal jobban éreztem magamat, és
további 40 üveg használata után egészen megváltoztatva érzem
magam, nyugodt álom van, étvágyam jó, a nyakfolyás ritkább
és gyengébb; röviden mondva, majdnem teljesen felaladtam.
Azon meggyőződésben vagyok, hogy ha szered 10 üvegl ezelőtt
használtam volna, bajtólom gyökeresen ment volnék.

Tartsa önt a mindenható még soká életben, hogy a szen-
vendő emberiségnek jótékony készítményével enyhítést nyújtas-
son, s mindenki elvesztett egészségét visszanyerheti.

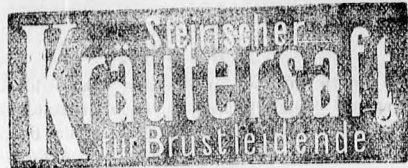
Budapesten, 1879. nov. hó 28-án

Kiváló tisztelettel

GOLDSCHN JAKAB,

Budapest, väzi-körút 50 sz.

Baján kapható csak: Michitsch István ur üzletében.

Stájerországi

növény-nedv

mellbetegek részére.

Több mint 30 éve az egyes egyedül és jeles gyógyszer a
torok és lélekző szervek minden bajai ellen, egymint: köhögés
nátha, rekedtség, nyak- és mellfajás.

Azon üvegek, melyekben a stájerországi növény-nedv
van, a következő szavak: „Apothek zum Hirschen in Graz“,
továbbá a bélyeg „J. P.“ benyomva vannak, valamint a készítő
neve a Vignettán: „J. Purgleitner, Apotheker“ kék színnel
van nyomva.

Öve figyelmeztetjük a n. é. közönséget a sok utánzás és
hamisításoktól és kérjük csak azon üvegeket mint VALÓDIAK-
NAK tekinteni, melyek a fenti ismertetővelökkel ellátva vannak.

Ára egy üvegnek 88 kr o. é.

Főszékküldés-raktár: Purgleitner J. gyógyszer-tára
Grazban.

Főraktár Magyarország részére: TÖRÖK JOZSEF
gyógyszerésznél PESTEN.

Raktár Baján: Michitsch István, Herzfeld Henrik és
fia, Herzfeld Jakab és Drescher Gyula uraknál.

MATTONI

GISSHÜBLI-je

a legtisztább alkali

savanyúviz

Pasillak

a légzési és emésztési szer-
vek betegségei ellen.

gyomor-bajok és köhögés
ellen.

MATTONI HENRIK, Karlsbad.

Kapható minden gyógyszer-tár és ásványvízkereskedésben

Azok, akik

ágyéksérvben szenvednek,

bérmentes kérdésekre megkaphatják minden díj-fizetés nélkül
akár közvetlenül, akár az alább megnevezett czég közbe-
jöttével, a használati utasítást azon **altesti sérvkenőcsre**
nézve, melyet **Herisanban** (Schweitzban) **Sturzenegger**
Gottl. készít. Ezen használati utasításhoz számtalan kitűnő
bizonyítványok és köszönetnyilatkozatok vannak csatolva,
oly egyénektől, akik ezen kenőcs használata folytán teljesen
meggyógyultak. Az elküldés bárhová is eszközöltetik.

A kenőcs ára tégelyenként 3 fnt 20 kr.

Kapható **Formágyi Ferencz** „Sz. Máriához-
czimzett gyógyszer-tárában Budapest.